

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/203793,Akt-oskarzenia-przeciwko-bylemu-sedziemu-lzby-Wojskowej-Sadu-Najwyzszego.html>
03.03.2026, 14:16

Akt oskarżenia przeciwko byłemu sędziemu Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

Data publikacji 05.09.2024

W dniu 30 sierpnia 2024 roku Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu we Wrocławiu skierowała do Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie akt oskarżenia przeciwko byłemu sędziemu Izby Wojskowej Sądu Najwyższego Henrykowi K., któremu zarzucono bezprawne pozbawienie wolności pięciu osób – członków NSZZ „Solidarność” za nie stanowiącą przestępstwa działalność podejmowaną w okresie obowiązywania w Polsce stanu wojennego.

Przedmiotem śledztwa Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu we Wrocławiu były działania podjęte w dniu 18 listopada 1982 roku w Warszawie przez oskarżonego – wówczas sędziego Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, przewodniczącego składu sędziowskiego rozpoznającego rewizję od wyroku Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego skazującego pięć osób na kary od 1 roku do 3 lat pozbawienia wolności za sporządzenie i rozpowszechnianie ulotek i pism „zawierających wiadomości godzące w gotowość obronną PRL oraz szereg fałszywych informacji dotyczących sposobu działania sił porządkowych i sytuacji w Polsce, które to wiadomości mogły wywołać niepokój publiczny”, ponadto „łących i poniżających naczelne organy PRL”, polegające na utrzymaniu w mocy tegoż wyroku pomimo, że autorzy pism i ulotek swoim zachowaniem nie wyczerpali znamion przypisanych im przestępstw.

Sporządzone i rozpowszechniane przez pokrzywdzonych materiały nie zawierały bowiem fałszywych wiadomości godzących w gotowość obronną państwa i nie zmierzały do wywołania niepokoju publicznego. Prezentowały wyłącznie treści będące wyrazem sprzeciwu wobec bezprawnego wprowadzenia w Polsce stanu wojennego oraz sytuacji panującej wówczas w kraju i miały charakter krytycznych komentarzy odnoszących się do ówczesnej rzeczywistości, co stanowiło realizację jednego z podstawowych i niezbywalnych praw obywatelskich jakim była wolność słowa. Ulotki nie zawierały także treści łących naczelne organy PRL, gdyż były skierowane przeciwko osobie kierującej Wojskową Radą Ocalenia Narodowego, która jako całość była organem pozakonstytucyjnym i nie korzystała z ochrony prawnej przewidzianej przepisami kodeksu karnego.

Działanie takie nie wyczerpywało znamion przestępstw, także w świetle obowiązujących wówczas przepisów prawa. Potwierdził to Sąd Najwyższy, który po przemianach ustrojowych w Polsce uniewinnił pokrzywdzonych od popełnienia przypisanych im

przestępstw, stwierdzając między innymi w uzasadnieniu zapadłego wówczas wyroku, że „skazanie wszystkich oskarżonych nastąpiło z obrazą przepisów prawa materialnego”, bowiem „każdy z nich swoim działaniem nie wyczerpał znamion przestępstwa”.

Wydanie wyroku utrzymującego w mocy wyrok skazujący pokrzywdzonych było zatem działaniem bezprawnym i stanowiło akt represji oraz odwetu za głoszone przez pokrzywdzonych poglądy, które – z przyczyn politycznych – były wówczas przez władze państwowe i partyjne intensywnie zwalczane.

Naczelnik
Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu we Wrocławiu
prok. Konrad Bieroń

Wrocław, dnia 5 września 2024 r.